

Новіков Данило Олексійович,
здобувач вищої освіти 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Скиба Елеонора Костянтинівна,
професор кафедри гуманітарних
дисциплін та психології поліцейської
діяльності Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ, доктор філософських наук, доцент

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ПРАВОВА ДЕРЖАВА

Громадянське суспільство у сучасному розумінні, в якому спосіб життя людей, їх потреби та інтереси задовольняються не державними та політичними методами, а сукупністю природних форм їхнього співіснування.

Саморегулювання є важливою ознакою громадянського суспільства. Діяльність політичних інститутів та організацій у такому роді суспільстві знаходиться під контролем спільноти. Суттєвою рисою громадянського суспільства є економічна та соціальна свобода його індивідів. Останні не відчують відчуженості від власності, від результатів своєї роботи, вони вільні у виборі різних форм власності, не підпадають під обмеження при переході від однієї соціальної групи до іншої, вони мають право висловлювати та захищати свої інтереси [1].

Ознакою громадянського суспільства є також специфічний характер влади. Влада функціонує не як прояв сили, а як прояв владних та правових відносин, що функціонують на універсальних принципах. Основними функціями влади є захист соціальних прав та інтересів кожної людини, створення необхідних умов для самореалізації особистості. Загалом можна сказати, що така влада повинна безпосередньо виражати волю індивідів, а не волю певних організацій, партій чи асоціацій. Цей стан повністю забезпечується прямою, а не представницькою демократією, яка є підґрунтям асоціацій та організацій, що діють у різних сферах суспільства. Механізм поділу влади у громадянському суспільстві та контроль за його реалізацією базується на особистості та громадській ініціативі окремих людей, за їх підтримки та довіри.

Важливою особливістю громадянського суспільства є те, що життя базується на природних невід'ємних правах людини. Це створює необхідні сприятливі умови для найповнішого задоволення потреб та інтересів кожної

людини, кожної соціальної групи. За таких обставин, кожен член громадянського суспільства відчуває і демонструє свою відповідальність за встановлення злагоди та взаємодопомоги в людських відносинах. Громадянське суспільство - це суспільство, в якому повністю реалізується принцип соціальної справедливості. Громадянське суспільство тісно пов'язане з верховенством права. Ефективне функціонування та реалізація основних принципів громадянського суспільства можливі лише у правовій державі. Головною характеристикою верховенства права є беззаперечне встановлення норма права у всіх сферах суспільно-політичного життя. Конституційна держава створює закони і, водночас, обмежує свою діяльність законами, виконання яких повинно бути святим. Вона забезпечує недоторканість свободи особистості та захищає та гарантує права, інтереси, честь та гідність особи. Відбувається забезпечення реалізації громадянських прав та свобод людини на рівні визначених міжнародних стандартів. Взаємовідносини між громадянським суспільством і принципом верховенства права проявляються у примусовій взаємній відповідальності держави та особистості. А це, у свою чергу, означає, по-перше, чіткий розподіл влади і чітке функціонування законодавчої, виконавчої та судової гілок влади. По-друге, визначена законодавча консолідація та повага до політичного та правового статусу особи. У політичному житті таке суспільство надає всім громадянам реальні можливості брати участь у державних та громадських справах. Тут держава і громадянин несуть спільну відповідальність за дотримання верховенства демократично прийнятих законів, за долю країни.

Які ж перспективи для громадянського суспільства в Україні? Як відомо, Конституція України містить певні положення, що стосуються громадянського суспільства та держави. Основними принципами, на яких має базуватися громадянське суспільство, є свобода, рівність, самоорганізація та саморегуляція. З іншого боку, діяльність державних органів підпорядковується інтересам громадянського суспільства. Держава прагне забезпечити рівні можливості для всіх, що розуміється як фундаментальне підґрунтя реалізації соціальної справедливості.

В Україні ми бачимо прояви громадянського суспільства за такими ознаками як кількість політичних партій та громадських організацій. Ми маємо відносно розвинену публічну сферу, свободу приватної власності, наявність політичних дебатів, виборів, опитування громадської думки.

На наш погляд, дуже важливим елементом громадянського суспільства є громадянин орієнтований на моральні цінності та високі зразки поведінки. На жаль, як зазначають дослідники, у суспільстві, з одного боку, продовжують існувати дія закону сильних і прагнення наживи будь-якою ціною, з іншого - політична апатія, залежна свідомість, прагнення повернутися до влади "з сильною рукою". Тому створення громадянського суспільства в Україні вимагає, перш за все, морального відродження, відновлення почуття солідарності та відновлення людської гідності. Іншого виходу немає.

Одним з основних інститутів політичної системи є політичні партії. Як об'єкти владних відносин вони значною мірою визначають динаміку та спрямованість політичного життя суспільства, надають відносинам і політичним процесам інтегрований і стабільний характер розвитку. Однак у самій структурі суспільства політичні партії посідають особливе місце на стику між громадянським суспільством і державою, отже, виконують роль сполучної ланки. Вони привносять у громадянське суспільство важливий елемент політизації, тобто те, що важливо для держави.

Список використаних джерел:

1. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: дослідження категорії громадянське суспільство. Львів, 2000. 318 с.
2. Кант, Иммануил. Идея всеобщей истории во всемирногражданском плане; К вечному миру / Пер. инаугурац. речей с англ. С.А.Нургазиевой и В.В. Маркова. Вступ. ст. и примеч. С.Ф.Ударцева. 2-е изд., доп. и испр. Алматы: Жеті жаргы, 2004. 157 с.

Обушенко Наталія Миколаївна,
доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

**СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМОК
УДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНОГО ТРУДОВОГО
ЗАКОНОДАВСТВА**

Модифікація національного трудового законодавства є виконанням міжнародних зобов'язань держави та реалізацією глобальної узгодженості трудового права України з міжнародними трудовими нормами, що впливають із ратифікованих та універсальних конвенцій МОП. Варто також звернути увагу на те, що Україна, набувши членства у Раді Європи, ратифікувала основні акти цієї установи – Європейську конвенцію про захист прав та основоположних свобод людини та Європейську соціальну хартію (переглянуту). Важливим також є те, що законодавець ратифікував такий основоположний у Європі нормативно-правовий акт, як Європейська конвенція про правовий статус трудових мігрантів, ухвалена Радою Європи у 1977 р., та долучився до процесу універсалізації європейського трудового права, яке значною мірою втілює право європейських держав і поєднує міжнародно-правові конфедеративні та федеративні риси, тобто має комплексну природу й незавершений характер та є динамічним.